

VONDELINGE VONDELINA VAN DE BILT

Lies Haan-Beerends

Volgens het resolutieboek vond op vrijdag 19 april 1805 om drie uur 's middags een extra ordinaire gerechtsvergadering plaats. Er was op dinsdag 16 april 's avonds tussen tien en elf uur een kind gevonden voor het schoolhuis in De Bilt. Er werd tijdens de gerechtsvergadering bij meerderheid van stemmen besloten het kind te laten dopen en het Vondelina van de Bilt te noemen. Het gerecht was voor de opvoeding verantwoordelijk en de daaruit voortkomende kosten zouden jaarlijks op de 'zetting van de buurlasten over deezen gerechte' gebracht worden.

De schout en het gerecht brachten het kind onder bij de huisvrouw van Dirk van Beek. In eerste instantie voor de tijd van een jaar en de vergoeding zou één gulden en tien stuivers per week bedragen. Mochten er bij schout en schepenen wettige klachten binnenkomen betreffende de verzorging van het kind, dan behielden ze zich het recht voor het kind ergens anders onder te brengen.

Zowel aan de vrouw van schepen Honders als aan de weduwe van Jan Bosman werd verzocht het „opzicht over [he]t voornoemde kind op zich te neemen en de benodigdheden voor [he]t zelve ten kosten van den gerechte te verzorgen". De dames gingen met dit voorstel akkoord. De schout werd geautoriseerd tot de aankoop van een wieg!

Verder werd besloten aan de predikant die het kind zou dopen een 'declaratoir' uit te reiken met de volgende inhoud:
„Wij schout en gerechte van Oostbroek en de Bilt c.s. declareeren in onse qualiteit, zoo voor ons als onze successeuren, dat het kind [he]t welk op dingsdag den 16e april 1805, voor het schoolhuis alhier gevonden is, en wij in onse qualiteit hebben moeten aanslaan, nooit zal komen tot lasten van de Diaconie aan de Bilt, maar verblijven voor rekening van geërfdens en ingezetenen van deezen gerechte.”
Dit 'declaratoir' was gedateerd 19 april 1805 en getekend door W.A. van Ewijk.
De kerk liep dus geen enkel financieel risico met het dopen van het onschuldige zieltje!

Een geruststellend feit. In De Biltse Grift, 8e jaargang nr. 2 heb ik verhaald over de vondeling Johanna Clara Cornelia van Sandwijck. Haar was mijns inziens een beter lot beschoren. Weldoeners namen de kosten van verzorging op zich zodat dit meisje niet ten laste van de gemeenschap behoefde op te groeien. Niet alleen de plek waar je wieg gestaan heeft is bepalend, maar kennelijk zelfs de plaats waar je gevonden werd! Ik zou wel eens willen weten hoe de levens van de beide meisjes verlopen zijn. Mijn gevoel zegt me, dat Johanna waarschijnlijk beter af is geweest.

Bron:

Gemeentearchief De Bilt, GAB 3,
Resolutieboek van vergaderingen van het gerecht Oostbroek en De Bilt c.s.